

Tisková zpráva Unie vydavatelů

Praha, 12. května 2023

Sazby DPH pro tiskové publikace

Ve čtvrtek 11.5.2023 byl představen návrh opatření vlády ke snížení schodku státního rozpočtu. Návrh zahrnuje také přeřazení prodeje novin do základní sazby DPH 21 % a přeřazení časopisů do jednotné snížené sazby DPH ve výši 12 %. Doposud byla v ČR jednotná sazba DPH pro periodický tisk – tedy deníky i časopisy – ve výši 10 %.

K vládnímu návrhu poskytla prohlášení předsedkyně správní rady Unie vydavatelů L. Šmuclerová, v němž uvedla: „Návrh navýšit DPH u novin z 10 % na 21 % vypadá jako snaha zabít vydávání novin v České republice. K navýšení cen energií a papíru může více než 100 % navýšení DPH být posledním hřebíčkem do rakve jednoho mediotypu v České republice.“

Málokdo si uvědomuje, že krach jedněch novin může v Česku způsobit domino efekt. Deníky jsou svázány pupeční šňůrou společné distribuce novin, která v noci z tiskáren rozváží výtisky do prodejen v přesných časech po celé republice. Jakmile odpadne jeden deník (třeba právě kvůli zvýšení DPH), ostatní vydavatelé zbylé náklady na distribuci, které na ně tím pádem připadnou, již nemusí nést a budou muset svůj titul zavřít také. Domino efekt se spustil.

V důsledku tohoto kroku se vláda může stát hrobníkem demokratického tisku v České republice. Deníky byly a jsou pro čtenáře kotvou, jak se vyznat v dezinformacích na internetu. Vláda tuto kotvu lidem může navýšením DPH vzít. Hrozí tak zvýšená konzumace zpráv z internetu, kde technologické platformy žádnou zodpovědnost za obsah šířený na internetu nenesou a redakční odpovědnost vydavatele nemají.

Navíc důvod rozdělit noviny, časopisy a knihy do různých sazeb DPH nedává vůbec žádnou logiku. Vyjádření, které vláda poskytla, že některé časopisy vycházejí také jako vědecké, je směšné. Časopisům, kterým návrh zvedá DPH z 10 % na 12 %, tato situace také nepřinese nic než další ekonomický tlak, což se může projevit na kvalitě, počtu vydávaných tiskových publikací atd. atd.

Print v České republice nedostal v době covidu žádnou státní pomoc, podporu, ani daňovou úlevu. Na rozdíl od ostatních evropských zemí. A mimochodem, pokud by se navýšilo DPH u novin tak, jak vláda navrhuje, pak bude Česká republika mít nejvyšší DPH pro tiskové publikace v Evropě. Viz sazby DPH v některých zemích: Německo 7 %, Polsko 8 %, Itálie a Španělsko 4 %, Francie 2,1 %.

V Česku teď dostávají knihy 0 %. Jako kdybychom zde, v Česku nevěděli, že i deníky a časopisy, stejně jako knihy, pomáhají v rozvoji kultury a vzdělanosti. Mají zásadní roli nezávislého média - klíčového pilíře demokracie!“

Považujeme proto za nutné, aby ministerstvo financí upravilo předložený návrh opatření, který byl zjevně připraven bez diskuse se zástupci odvětví. Vůbec nebere v úvahu možné negativní dopady na postižený sektor. Unie vydavatelů je i nadále připravena se zástupci vlády diskutovat o stabilizaci státních financí. Řešením ale nesmí být diskriminace jedné ze skupin periodického tisku a z toho vyplývající destrukce celého vydavatelského odvětví. Opatření nesmí otevírat prostor pro šíření dezinformací a ohrožovat svobodný přístup občanů ke kvalitním informacím vytvářeným s profesionální redakční a vydavatelskou odpovědností.

Unie vydavatelů proto odmítá návrh výrazného zvýšení sazby DPH u novin a časopisů. Za naprosto nepřijatelné a neodůvodněné považuje rozdělení tisku na noviny a časopisy z hlediska sazby DPH. Taková praxe nemá obdobu v dalších členských zemích EU.

Nejedná se však o žádné teoretické cvičení a úvahy o možných dopadech zvýšení sazby DPH. V ohrožení je totiž nejen svobodný přístup občanů ke kvalitním informacím, ale také stovky a možná tisíce pracovních míst v redakcích, servisních službách vydavatelů, tiskárnách a v distribuci a prodeji periodického tisku. Může dojít k celkovému rozrušení distribučního systému, který se dotkne jak vydavatelů novin, tak časopisů.

Zvýšením sazby DPH by se ČR vydala zcela opačným směrem, než kterým se ubírá Evropa. Evropská unie již v roce 2018 umožnila všem členským státům EU zavést v některých případech dokonce až nulovou sazbu DPH, která se předpokládala s ohledem na jejich celospolečenský význam, že bude využita právě u tiskových publikací.

Unie vydavatelů proto považuje za jediné přijatelné řešení zavedení super snížené - nulové sazby DPH - pro prodej knih, novin a časopisů. Nelze totiž mezi těmito kategoriemi vytvářet vůbec žádné odůvodnitelné rozdíly.

Kontakt: Unie vydavatelů, Pobřežní 370/4, 186 00 Praha 8, tel.: 222 329 730,
e-mail: unie@unievydavatelu.cz, www.unievydavatelu.cz

Unie vydavatelů je profesní asociace vydavatelů tiskových publikací v České republice. Aktuálně zastupuje 43 členů vydávajících více než 420 tištěných titulů a více než 200 webových titulů. Členové zaměstnávají přes 5000 pracovníků v redakcích, tiskárnách a v distribuci periodického tisku. Tištěné tituly mají zásah 83 % populace České republiky ve věku 12 až 79 let a představují více než 89 % celkového objemu hrubých inzertních příjmů vydavatelů. V oblasti online publikování profesionálně vytvářeného obsahu představují weby členů převážnou většinu obsahu vytvářeného v České republice. Profesní asociace je členem evropských vydavatelských asociací EMMA - ENPA a světových vydavatelských asociací WAN IFRA a FIPP.
